

Prooptimist indeks: 46,9 odsto malih i srednjih preduzeća ima pozitivna očekivanja o poslovanju u 2013.

Privrednici većinom nisu optimisti

Nešto preko 25 odsto malih i srednjih preduzeća u Srbiji planira da u ovoj godini poveća plate svojih zaposlenih, a 20 odsto očekuje da će otvoriti nova radna mesta

Ljiljana Kostadinović

Beograd

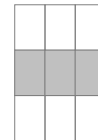
Kada se govori o oživljavanju privrede, uglavnom se oslonac traži u pokretanju malih i srednjih preduzeća (MSP), ali njihovi vlasnici i menadžeri još uvek s pesimizmom gledaju na razvojne mogućnosti u ovoj godini, s obzirom da manje od 50 odsto, odnosno 46,9 odsto anketiranih MSP, ima pozitivna očeki-

vanja u pogledu poslovanja u ovoj godini po osnovu 10 kriterijuma, koji određuju indeks optimizma Prooptimist. Ovo su rezultati istraživanja koje su u 360 firmi sproveli Prokredit banka i agencija GfK, saopšteno je juče na konferenciji za novinare, uz napomenu da indeks optimizma predstavlja razliku pozitivnih i negativnih odgovora. Najveći optimizam je iskazan u pogledu povećanja plata, za koji je indeks 59,4 odsto; za povećanje zaposlenosti iznosi 55 odsto, za povećanje prodajnih mesta i kapaciteta 51,7 odsto. Više od 25 odsto malih i srednjih preduzeća u Srbiji planira da u ovoj godini poveća plate svojih zaposlenih, 20 odsto očekuje da će otvoriti nova radna mesta. Predstavnik GfK Goran Tintor je rekao da privrednici očekuju da će ipak ova 2013. godina biti bolja

od lanjske, bar u pogledu povećanja proizvodnje, zaposlenosti i rasta plata. Opšti indeks očekivanja vezanih za dobit je 45,7, a planova investicija 40, poboljšanja opštih uslova poslovanja 41,8, uslova zaduživanja 28 i u pogledu pogodnosti za širenje poslovanja opšti indeks je 26,7. Samo četvrtina privrednika smatra da je 2013. dobra za razvoj malog biznisa, 40 odsto njih će investirati, a petina će da poveća proizvodne kapacitete.

Član Fiskalnog saveta Vladimir Vučković, komentarišući rezultate Prooptimist indeksa kaže da je ono pokazalo da su privrednici iz sektora MSP uglavnom nezadovoljni preteranom državnom regulacijom, administracijom, papirologijom i privrednim ambijentom i država može da pomogne ako otkloni te prepreke, stvaranjem makroekonomske i fi-

nansijske stabilnosti. „Za to je bitno da imamo zdrave javne finansije i da dođe Međunarodni monetarni fond, a uporedo s tim potrebno je raditi na reformisanju, što će pozitivno da utiče na investitore i priliv investicija. Mi imamo skupu državu koja ima javne rashode veće od 50 odsto, tako da je neophodna reforma javnog sektora, što uključuje i smanjenje broja zaposlenih za nekoliko destina hiljada, i po tom osnovu stvaranje mogućnosti da se poveća efikasnost i povećanje plata, u privatnom sektoru ali i u javnom, kako bi se sprečilo njegovo stručno urušavanje. Bitno je da se za MSP stvori povoljna poslovna klima, a to je posao države“, naveo je on. On je naglasio da stvaranje povoljnijeg političkog ambijenta pozitivno utiče i na makroekonomsku stabilnost. (strana 10)

Privrednici većinom nisu optimisti

Beograd

(sa 1. strane)

Član IO Prokredit banke Dejan Janjatović je objasnio da upravo sektor malih i srednjih preduzeća ima bankarsku podršku kroz povoljnije uslove finansiranja nego što su bili u pretkriznom periodu, kao i po pitanju savetodavnih usluga. On je istakao da ta banka odobrava evrokredite s kamatom od oko četiri odsto, da su i procedure pojednostavljene, ali da su privrednici iz sektora MSP uglavnom zainteresovani za kratkoročne pozajmice, ređe za investicije, jer im je opala kreditna sposobnost. Bankarski sektor je likvidan i ima novca za finansiranje kvalitetnih projekata, i otvoren je prema tom delu privrede. Janjatović je dodao i da ovogodišnji podaci o investicionom kreditiranju MSP ukazuju da je u ovoj godini u poređenju s lanjskom, povećan obim kreditiranja, i očekivanja su da će u 2013. nastaviti da raste investiciono kreditiranje. Janjatović je rekao da Prokredit banka ima nizak nivo problematičnih kredita od svega četiri odsto, dok je na nivou bankarskog sektora on oko 20 odsto. Prokredit banka je orijentisana na praćenje MSP i u tom delu je jedan od lidera na ovom tržištu, imajući u vidu da je njima bila posvećena i u vreme kada je tom delu privrede bio otežan pristup izvorima finansiranja. „U ovoj godini očekujem da će biti ostvaren priliv stranih direktnih investicija od oko dve milijarde evra“, rekao je savet-

nik u Sijepi Bojan Janković, istakvši da je dobro što u grupi proizvodnih firmi optimistički gledaju na kretanja u ovoj godini. „Strane direktne investicije najveće su u oblasti energetike i infrastrukture, a u privatnom sektoru u automobilske industriji mimo 'Fijata', IT tehnologijama i elektronske industriji. Sijepa upravo malim i srednjim preduzećima orijentisanim ka izvozu, pored finansijske pomoći, obezbeđuje i druge vrste podrške. Samo u ovoj godini odobrila je već preko 400 miliona evra i to za 14.000 subjekata za keš grantove i sertifikaciju. Takođe, organizovano je 15 do 20 nastupa za oko 500 MSP na zajedničkim štandovima na međunarodnim promotivnim manifestacijama. Takođe, Sijepa za MSP pruža i tehničku pomoć, ali je jasno da se problemi oko procedura, dozvola meraju otkloniti kao prepreke u njihovom radu“, objasnio je Janković. Inače, više od polovine MSP nije napravilo nijednu investiciju u 2012. godini, ali u 2013. godini planiraju, i to uglavnom u opremu, mašine i vozila. Većina privrednika iz sektora malih i srednjih preduzeća ne pridaje važnost investiranju u energetske efikasnost. Povećanje proizvodnih kapaciteta planira četvrtina ispitanika, ali 90 odsto ih je izjavilo da nije sprovelo promene u poslovanju u prošloj godini i većina njih to ne planira ni u ovoj godini. Promene u pristupu tržištu planira tek pet odsto ispitanika. Lj. K.